

Etelä-Karjalan liiton edunvalvonnan ja vaikuttamistyön suunnitelma 2026

Muutamme tarinan suunnan – edunvalvonnan tavoitteena elinvoiman vahvistaminen ja aluetalouden uudistuminen

Etelä-Karjala on nopeasti kansainvälistyvä, energia- ja ympäristöteknologian ratkaisuja tuottava metsäbiotalouden suurmaakunta. Aiemmin erittäin vilkkaan idän liikenteen, kaupan ja turismin korvaaminen vaatii rajamaakunnassa määrätietoista aluetalouden uudistumista, jota tukevat kansainvälisesti kovatasoinen tutkimus ja koulutus, vahva prosessiteollisuuden osaaminen ja ainutlaatuinen Saimaan vesistöalue. Etelä-Karjala on toiminut edelläkävijänä kokonaisturvallisuutta tukevassa alueellisessa varautumistyössä, johon sijainti kaakkoisrajalla ja rajaturvallisuus tuovat omat erityispiirteensä.

Etelä-Karjalan liiton edunvalvonta nojaa liiton strategiaan. Ajamme yhdessä Etelä-Karjalan etua ja uudistumista. Edistämme Etelä-Karjalan maakunnan elinvoimaa ja menestystä sekä sen asukkaiden hyvinvointia. Etelä-Karjalan liitto on alueen kokoava voima, joka tunnetaan ratkaisukeskeisenä ja arvostettuna kumppanina. Vaikuttamistyömme perustuu luotettavaan tietoon ja avoimuuteen. Toimimme ennakoivasti, mutta reagoimme myös aktiivisesti ja nopeasti maakuntaa koskeissa yllättävissä edunvalvonnallisissa kysymyksissä.

Liiton edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä johtaa maakuntajohtaja. Yhteyspäällikkö tukee maakuntajohtajaa edunvalvonnassa, ja vastaa vaikuttamistyön suunnittelusta ja valmistelusta. Vaikuttamistyötä käydään säännöllisesti läpi liiton sisällä johtoryhmässä ja edunvalvontatiimissä (maakuntajohtaja, elinvoimajohtaja, yhteyspäällikkö ja viestintäpäällikkö + liikenneasiantuntija ja rahoitusasiantuntija), Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseudun työvaliokunnassa sekä maakuntahallituksessa. Valtaosalle Etelä-Karjalan liiton asiantuntijoista edunvalvonta ja vaikuttaminen on osa heidän arkipäivistä työtään eri sidosryhmien parissa.

Menestys edunvalvonnassa edellyttää hyviä yhteistyösuhteita päättäjien, virkakunnan ja eri sidosryhmien kanssa. Alueen omat kansanedustajat ovat keskeisessä asemassa edunvalvontatyössä, ja maakunnan luottamushenkilöt edistävät liiton tavoitteita omissa verkostoissaan. Haemme tavoitteidemme tueksi samanmielisiä kumppaneita. Teemme tiivistä yhteistyötä maakuntien liittojen kesken eri kokoonpanoissa. Vuonna 2026 Etelä-Karjalan liitto toimii maakuntien liittojen puheenjohtajana.

Liiton edunvalvontatavoitteet syntyvät aktiivisessa yhteistyössä kuntien sekä maakunnan keskeisten sidosryhmien ja yritysten kanssa. Keskeisiä edunvalvonnan sidosryhmiä ovat mm. puolueiden piirijärjestöt, Etelä-Karjalan Yrittäjät ry, Etelä-Karjalan kauppakamari, LUT, LAB, Sampo, EKHVA sekä valtion aluehallinto. Paikallismedialla on myös tärkeä rooli vaikuttamistyössä. Edunvalvonnan ja vaikuttamistyön materiaalit ovat kuntien ja sidosryhmien saatavilla, ja ajankohtaisista aiheista viestitään aktiivisesti.

Vuoden 2026 aikana Etelä-Karjalan liitto keskittyy edunvalvonnassa viemään läpi kuluva hallituskauden tavoitteita ja valmistautuu samalla vuoden 2027 eduskuntavaaleihin. Liiton edunvalvontatyötä ohjaavat tämän suunnitelman lisäksi liiton vuosittainen toimintasuunnitelma, liiton strategia, maakuntaohjelma, kunnilta saadut edunvalvontatavoitteet sekä maakuntahallituksen ja -valtuuston linjaukset vuoden kuluessa.

Vaikuttaminen kuluvan vaalikauden päätöksiin – asialistalla saavutettavuus, uudet investoinnit ja EU-rahoitus

Kuluvan vaalikauden päätöksiin on mahdollista vaikuttaa vielä keväällä 2026. Keskeiset edunvalvontatavoitteet ovat Karjalan radan investointien ja Imatran erityistalousalueen edistäminen sekä tulevan EU-ohjelmakauden rahoitus ja sisällöt. Päätäjätapaamisissa pidetään esillä rajasulun ja geopoliittisen tilanteen vaikutuksia Etelä-Karjalan talouteen ja työllisyyteen sekä korostetaan alueen geostrategista merkitystä koko Suomen ja Euroopan turvallisuuden kannalta.

Karjalan rata: Luumäki–Joutseno-kaksoisraide

Liikenteen tärkein edunvalvontakohde on Luumäki–Joutseno-kaksoisraiteen etenemisen varmistaminen ja Karjalan radan seuraavien vaiheiden edistäminen. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena tapahtunut raaka-aineiden Venäjän tuonnin loppuminen ja Saimaan kanavayhteyden katkeaminen näkyvät liikennemäärien merkittävänä kasvuna itäisen Suomen rautateillä, erityisesti Luumäen ja Joutsenon välillä Karjalan radalla.

Luumäen ja Joutsenon välinen rata on Suomen vilkkain yksiraiteinen osuus ja vientiteollisuuden kannalta kriittinen pullonkaula. Karjalan radan vaikutusalueella olevan teollisuuden kilpailukyky on vahvasti sidoksissa radan kapasiteettiin ja toimivuuteen. Radan puutteellinen kapasiteetti estää myös henkilöjunaliikenteen vuorotarjonnan laajentamista.

Hallitusohjelmaan on kirjattu 215 M€:n investointi Karjalan radalle Luumäen ja–Imatran välin 2. vaiheen kehittämiseen (kaksoisraiteen rakentaminen välille Luumäki–Joutseno). Tähän mennessä rahoitusta on saatu 50 M€ Lappeenrannan liikennepaikan suunnitteluun ja rakentamiseen. Loppuosa rahoituksesta puuttuu edelleen.

Tavoitteet:

- Hallitusohjelman mukainen investointipäätös tehdään keväällä 2026.

Imatralle erityistalousaluepilotti vauhdittamaan investointeja

Etelä-Karjalan elinvoimaan kohdistuu nyt suuremmat paineet kuin vuosikymmeniin. Alueen elinkeinorakenteen perinteiset vahvuusalat, metsäteollisuus ja matkailu, ovat molemmat kärsineet muuttuneesta geopoliittisesta tilanteesta. Etelä-Karjalan työttömyys on selvästi maan keskiarvoa korkeammalla tasolla.

Itäisen Suomen erityisedustaja Harri Broman on yhdessä valtioneuvoston kanslian kanssa valmistelemassa esitystä erityistalousaluekokeiluksi. Mallia erityistalousalueista on haettu muun muassa Puolasta, jossa erityistalousalueilla on saatu vauhditettua kansainvälisiä investointeja ja talouskasvua. Valmistelussa olevat erityistalousalueet sijoittuisivat Imatran seudulle ja Kajaaniin. Erityistalousalueiden tavoitteena on parantaa alueiden houkuttelevuutta etenkin kansainvälisille investoinneille. Esityksessä painotetaan helpotuksia etenkin yhteisö- ja kiinteistöveroihin sekä aineettomien investointien tukikelpoisuusehtoihin.

Tavoitteet:

- Lainsäädäntöä erityistalousalueesta aletaan valmistella kuluvalle hallituskaudella.
- Hankkeen edistämiseen sitoudutaan laajasti yli vaalikauden.

EU-ohjelmakausi 2028+

EU:n alue- ja rakennepolitiikan maakuntakohtainen rahanjako on ollut Kaakkois-Suomen kannalta ongelmallinen. Suuraluekohtaiset erot rahoitustasossa ovat valtavia, eivätkä perustu maakuntien välisiin todellisiin kehityseroihin. Etelä-Suomen suuralueeseen kuuluvan Etelä-Karjalan saama EU-rahoitus on kuluvalle kaudella vain noin kolmanneksen Etelä-Savoon verrattuna. Eroa on noin 100 miljoonaa euroa. Lappeenrannan seutukunnan alueella toimivat pienet yritykset saavat investointeihin enintään 20 % investointituen, kun esimerkiksi Kuopiossa tai Oulussa tukiprosentti voi olla 40 %. Etelä-Karjala on menettänyt kehittämisrahoitusta jopa kymmeniä miljoonia euroja EU:n ja Venäjän välisten ulkorajaohjelmien loputtua.

Komission MFF-ehdotukseen sisältyvä 1,4 miljardin euron rajaturvallisuuteen ja maahanmuuttoon suunnattava rahoitus kasvaa huomattavasti edellisestä ohjelmakaudesta, mikä tulee huomioida rahoituksen laajempina käyttömahdollisuuksina.

Tavoitteet:

- Tulevalla EU-ohjelmakaudella 2028+ itärajan maakunnat ovat yhdenvertaisessa asemassa.
- Yritysten investointeja koskevat tukiprosentit saadaan yhdenmukaiseksi kaikille itärajan maakunnille.
- Interreg-ohjelma vahvistaa kaakkoisrajan aluekehitystä ja EU:n ulkoraja-alueiden resilienssiä.
- Rajaturvallisuuteen ja maahanmuuttoon suunnattavaa rahoitusta käytetään itärajan alueiden elinvoiman kehittämiseen.

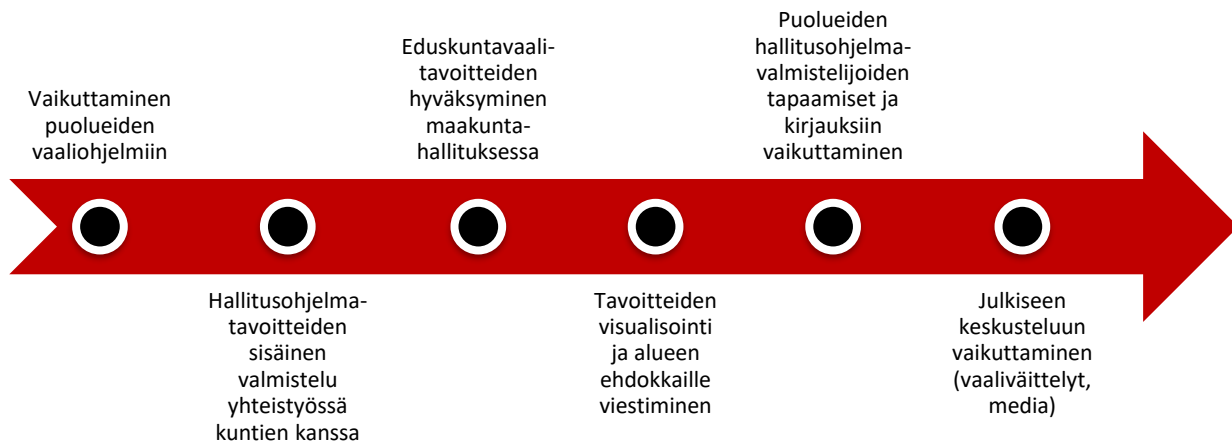
Valmistautuminen kevään 2027 eduskuntavaaleihin

Vuoden 2026 edunvalvonnan painopiste on vuoden 2027 eduskuntavaaleihin valmistautumisessa. Vaikutamme puolueiden vaaliohjelmien linjauksiin ja valmistelemme maakunnalle keskeisiä hallitusohjelmataavoitteita yhteistyössä kuntien ja sidosryhmien kanssa. Liiton tavoitteet tulevalle vaalikaudelle linjataan maakuntahallituksessa syksyllä 2026.

Tavoitteena on, että puolueiden vaaliohjelmissa huomioidaan itäisen Suomen ja kaakkoisrajan tilanne ja että alueen ehdokkaat tuntevat liiton tavoitteet ja edistävät niitä. Tavoitteet visualisoidaan ytimekkäästi, ja myös paikallista mediaa hyödynnetään niiden julkituomisessa.

Liitto valmistautuu huolella hallitusohjelmaneuvotteluihin ja tarjoaa asiantuntevaa apua ja tietoa hallitusohjelmavalmisteliijoille (poliittinen ja virkamiesvalmistelu). Hallitusohjelmataavoitteiden tueksi haetaan samanmielisiä kumppaneita niin muista maakuntien liitoista kuin etujärjestöistä. Tavoitteena on, että hallitusohjelmaan saadaan kirjattua liiton kärkitavoitteet sekä Etelä-Karjalan tilanteen helpottaminen.

Vaalivaikuttamisen aikajana 2026

Maakunnan edunvalvonnan kärkiteemat

Puhtaan siirtymän edistäminen

Etelä-Karjala on uusille investoinneille erinomainen sijaintipaikka teknologiaosaamisen ja vahvan perinteisen teollisuuden ansiosta. Etelä-Karjalassa on myös uudet investoinnit mahdollistava vahva sähkön kantaverkko, ja kantaverkkoa on vahvistettava Lappeenrannasta pohjoiseen. Edistämme puhtaan energian ja bio- ja kiertotalousinvestointien saamista maakuntaan sekä vetyteollisuuden kehittymistä, mm. vedyn siirron mahdollistavan putkiverkoston rakentumista etelän suunnasta aina Imatralla saakka. Tuemme ResilEast-aloitetta uusiutuvan energian tuotannon ja puolustuksen yhteensovittamiseksi.

Saavutettavuus ja tietoliikenneyhteydet

Etelä-Karjalan vientiteollisuudelle on taattava sujuvat yhteydet niin raaka-ainehuoltoon tehtaille kuin Hamina–Kotka-satamaan. Kaakkois-Suomi ei saa jäädä liikenteelliseksi pussinperäksi muuttuneessa toimintaympäristössä ja Saimaan kanavayhteyden katkettua. Karjalan radan investointien lisäksi edistämme maakunnallisesti merkittäviä tie- ja siltahankkeita. Lappeenrannan lentoaseman toimintakyky Finavian verkoston ulkopuolisena kenttänä tulee varmistaa.

Vuoksen vesistöalueen sisävesiliikenteen kehittämiseen tähtäävän Logistiikan Vuoksi -hankkeen edunvalvontatyöryhmässä edistetään mm. puunkuljetuksen (aluskuljetus ja uitto) kauden pidentämistä, laivakaluston modernisointia ja satamien kaksikäyttölaiturien rakentamista. EU:n suuntaan viestitään Suomen sisävesiliikenteen haasteista sekä potentiaalista toimintaympäristön muuttumisen myötä.

Edistämme nopeiden tietoliikenneyhteyksien kehittämistä (erityisesti valokuituverkko). Itärajan läheisyydessä ei ole mahdollista rakentaa 5G-verkkoa eikä nykyistä tiheämpää 4G-verkkoa, minkä vuoksi toimivien tietoliikenneyhteyksien varmistamiseksi tarvitaan valokuituverkon rakentamista. Maan hallitukselta odotetaan jatkoa itärajan kuntien valokuituverkon rakentumista edesauttavalle kansalliselle laajakaistatukiohjelmalle.

Koulutus, tutkimus ja innovaatiotoiminta

Vahvistamme Etelä-Karjalan mainetta innovaatio-orientoituneena alueena energia- ja ympäristötekniikan sekä bio- ja kiertotalouden kärjillä. LUT-yliopiston menestys kansallisesti ja kansainvälisesti lisää kiinnostusta myös ympäröivää aluetta kohtaan ja edistää innovaatioita, jotka vahvistavat alueen elinvoimaa ja aluetalouden uudistumista.

Etelä-Karjalan alueella tarjottavalla koulutuksella on pystyttävä vastaamaan työvoiman tarpeeseen ja teollisuuden rakennemuutokseen. Edunvalvonnan tavoitteena on maakunnan toisen ja ylemmän asteen koulutuksen tarjoajien toimintaedellytysten ja tutkimusympäristöjen vahvistaminen sekä uusien koulutusalojen mahdollistaminen. Vaikutamme ajankohtaiseen lainsäädäntövalmisteluun ja tuemme LUT-yliopiston, LAB-ammattikorkeakoulun ja ammattiopisto Sampon ajankohtaisia edunvalvontatavoitteita.

Matkailu, kulttuuri ja hyvinvointi

Etelä-Karjalassa matkailu on merkittävä elinkeino. Venäläismatkailun tyrehtymisen jälkeen matkailupalveluja kehitetään vastaamaan uusien kohderyhmien tarpeisiin. Liitto edistää muun muassa Imatran Erä- ja luontokulttuurimuseohanketta sekä vesistömatkailuun liittyviä projekteja, kuten Hiitolanjoen hyödyntämistä, Kutilan kanavan rakentamista ja Ruokolahden satama-alueen saavutettavuuden parantamista. Etelä-Karjalan liitto tukee matkailun kehittymistä rahoituksen kautta ja edistää Saimaan alueen yhteistyötä. Saavutettavuuden parantamisesta käydään keskustelua esimerkiksi VR:n kanssa.

Teemme edunvalvonnassa yhteistyötä EKHVAn kanssa ja ajamme hyvinvointialueen rahoitusaseman ja rahoitusmallin parantamista.

EU-edunvalvonta ja kansainväliset verkostot

Etelä-Karjalan liitto vaikuttaa proaktiivisesti EU-päätöksentekoon niin kansallisella tasolla kuin suoraan Euroopan komissioon ja parlamenttiin. Vuonna 2026 EU-edunvalvonta keskittyy 2028+-ohjelmakauden rahoituskehykseen ja linjauksiin vaikuttamiseen sekä EU:n itäisille ulkorajamaakunnille suunnitellun tuen konkretisoimiseen. Tavoitteena on varmistaa tulevaisuudessa EU:n koheesiorahoituksen maksimaalinen saanto. Vaikutamme siihen, että unionin tasolla tunnistetaan Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat elinkeinopoliittiset ja aluekehitykselliset haasteet ulkorajamaakunnille, joihin Etelä-Karjala lukeutuu. Rajamaakunnille on taattava tukea kurjistumiskehityksen katkaisemiseksi ja positiivisen elinvoimakehityksen syntymiseksi.

Nostamme maakunnan tilannekuvaa kansainväliseen tietoisuuteen ja tuomme hyödyllistä kv-tietoa omien sidosryhmiemme käyttöön. Lisäämme yhteistyötä ja vuoropuhelua alueemme toimijoiden kanssa EU:n rahoitusohjelmakauden 2028+ valmistautumiseksi. Tuemme tietoa jakamalla ja verkostoyhteistyön kautta alueemme sidosryhmien kyvykkyyttä hyödyntää EU:n rahoitusohjelmia. Tuemme myös suorien EU-rahoitusten hakemista Etelä-Karjalaan.

Metsäteollisuudesta riippuvaisena alueena Etelä-Karjala osallistuu aktiivisesti EU:n metsäbiotaloutta koskeviin aloitteisiin yhteistyössä Metsäteollisuus ry:n ja muiden maakuntien kanssa. EU-edunvalvonnan tärkeimpinä kumppaneina toimivat LUT, LAB, alueen kunnat (erityisesti Lappeenranta), kauppakamari sekä

kansalliset ja kansainväliset verkostot, kuten AEBR.

Etelä-Karjalan liitto etsii aktiivisesti uusia kansainvälisen yhteistyön suuntia sekä määrittelee uudelleen liiton kv-yhteistyön suuntaviivoja huomioiden muun muassa korkeakoulujen eurooppalaiset verkostot ja intressit. Kansainvälisessä yhteistyössä tärkeitä kumppaneita ovat Pohjoismaat sekä Baltian maat ja Puola, joissa tilannekuva on samankaltainen kuin Suomen itärajalla. Tavoittelemme Interreg-rahoitusohjelmaratkaisua, joka vastaa kaakkoisrajan aluekehitystarpeisiin ja vahvistaa EU:n itäisten ulkoraja-alueiden resilienssiä.

Vaikuttamistyön vuosikello

- Hallitusohjelmavalmistelijoiden tapaaminen ja kirjauksiin vaikuttaminen
- Vaalitavoitteet ehdokkaille
- EU:n alueiden viikko
- Itä-Suomi -foorumi
- Ministeri-/vaikuttajavierailu
- Eduskunnan joululahjarahat

- Kotkaniemi-foorumi
- Eurooppa-foorumi
- Eduskuntavaalitavoitteiden hyväksyminen maakuntahallituksessa
- Ministeri-/vaikuttajavierailu

